

عنوان مقاله:

ظرفیت بازنویسی متون عرفانی به منظور رشد معنوی کودکان با توجه به نظریه آگاهی ارتباطی

محل انتشار:

نهمین همایش ملی پژوهش های زبان و ادبیات فارسی (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

سمیرا قیومی - استادیار دانشگاه پیام نور

زهرا جلایی فر - کارشناسی ارشد ادبیات کودک و نوجوان دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

چگونگی پرداختن به معنویت در ادبیات کودک به منظور پرورش هوش معنوی کودکان از مسایلی است که کمتر مورد توجه است. یکی از پیش نیازهای این امر شناخت مفهوم معنویت است. با مرور پژوهشهایی که در دنیا حول محور معنویت انجام شده است مشخص می شود که ارایه یک تعریف مشخص از این مفهوم کاری ساده نیست. در میان نظریه پردازان این حوزه، ریکا نای نظریه های تحت عنوان آگاهی ارتباطی را معرفی کرده است که طی آن چهار ارتباط اصلی را از مشخصه های معنویت کودکان برمی شمرد: ارتباط با خود، ارتباط با دیگران، ارتباط با محیط یا جهان و ارتباط با آنچه خدا نامیده میشود. این چهار ارتباط در ادبیات عرفانی ما، اگرچه نه به صورت یک نظریه منسجم، دست کم به شکلی مجزای از یکدیگر مورد توجه قرار گرفته اند. در این پژوهش قصد داریم با مطالعه مجموعه ای از حکایت های عرفانی، به میزان به کارگیری چهار تعامل یاد شده در این حکایتها بپردازیم و ظرفیت این منابع را جهت بازنویسی برای کودکان، به عنوان خواندنی هایی که در رشد معنوی این گروه مخاطبان می توانند اثرگذار باشند بسنجیم. فرضیه ای که وجود دارد این است که حکایت هایی که به دو بعد ارتباط با خدا و ارتباط با خود می پردازند به دلیل برخورداری از ویژگی های انتزاعی، کمتر میتوانند پاسخگوی نیاز مخاطب کودک باشند و در مقابل حکایت هایی که درباره ارتباط با محیط و ارتباط با دیگران هستند به دلیل عینی بودن برای گروه سنی کودک مناسب ترند. در این میان در بسیاری از حکایت ها از طریق ارتباط با محیط یا دیگران می توان به ارتباط با خود یا خداوند رسید. همچنین یافته های این بررسی نشان می دهند که علیرغم معطوف شدن توجه بازنویسان به داستان های دینی برای رشد معنویت کودکان، ادبیات فارسی منبع غنی و مغفول مانده ای از حکایات عرفانی برای بازنویسی با این هدف را داراست که با توجه به تیوری آگاهی ارتباطی می توان در رشد معنوی کودکان آنها را موثرتر از برخی داستان های دینی بازنویسی شده دانست.

کلمات کلیدی:

معنویت، نظریه آگاهی ارتباطی، حکایات عرفانی، ادبیات کودک، بازنویسی و بازآفرینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/829392>

